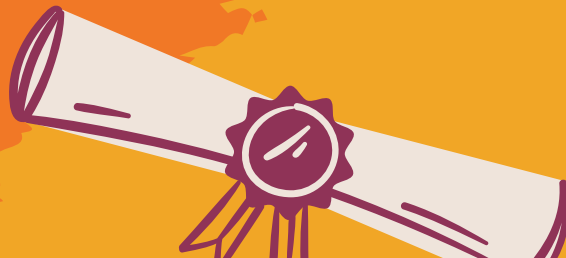

НАВЧАЄМО АНГЛІЙСЬКОЇ В БЕЗПЕЧНОМУ ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

методичні рекомендації до проходження
виробничої (педагогічної) практики
з додаткової спеціалізації
«Англійська мова»

Artwork by Roxsolana Plish and Sergiiv Sidorniv

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
Івано-Франківський фаховий коледж
Циклова комісія професійної та практичної
підготовки (спеціальність "Початкова освіта")**

**НАВЧАЄМО АНГЛІЙСЬКОЇ
В БЕЗПЕЧНОМУ ІНКЛЮЗИВНОМУ
ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ**

**методичні рекомендації до проходження
виробничої (педагогічної) практики
з додаткової спеціалізації
«Англійська мова»**

Івано-Франківськ, 2023

Проходження педагогічної практики – необхідна передумова професійної підготовки в Івано-Франківському фаховому коледжі. Реалії воєнного стану вимагають особливої уваги до організації інклюзивного безпечного освітнього простору. Розроблені методичні рекомендації розкривають змістові, організаційні, методико-дидактичні основи проходження виробничої (педагогічної) практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова» студентами четвертого курсу педагогічного відділення. Приділена увага аспектам організації інклюзивного освітнього простору та особливостям проходження практики в умовах воєнного стану та локдауну. Успішне проходження та захист практики підтверджує компетентності майбутніх вихователів до реалізації нещодавно затверджених державних стандартів початкової освіти та фахової передвищої освіти – підтримання взаємозв'язку між цінностями дошкільної освіти, напрямами освіти (змістом), процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності. Посібник є компонентом методичного забезпечення, збірником рекомендацій до проведення практики, допоміжним засобом для методистів та студентів-практикантів спеціальності 013 Початкова освіта.

Рекомендовано до друку Педагогічною радою Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Протокол №6 від 9.11.2023)

Навчаємо англійської в безпечному інклюзивному освітньому просторі : методичні рекомендації до проходження виробничої (педагогічної) практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова» / автор-укладач С. М. Сидорів. Івано-Франківськ, 2023. 44 с.

Рецензенти:

О. Д. Селепій - спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Івано-Франківського фахового коледжу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Т. О. Близнюк - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

(с) С. М. Сидорів, 2023

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14> (дата звернення: 30.04.2021)

Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.

Романюк, І. Гурткова робота в дошкільному закладі : складові організації та керівництва // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2016. №10. – С. 4-15.

Росетті К.Д. Наспиви: книжка дитячих віршів та пісень. К.: "ВД "Перископ", 2008.

Сидорів С.М. Самостійна робота з англійської мови за професійним спрямуванням. Спеціальність: Дошкільна освіта. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ: Писачка, 2019.

Татарова Є. Весело і цікаво навчаємо іноземної мови. *Вихователь-методист дошк. закл. : щоміс. спеціаліз. журн.* № 11. 2017. С. 38–42.

Шкваріна Т.М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (програма, методичні рекомендації): навч. посібник для вчителів ран. навчання англ. мови, студентів вищ. пед. навч. закладів. К., 2008.

Common European Framework of Reference for Languages : Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press, 2007.

English in Early Childhood: Language Learning and Development. British Council online course. URL: <https://www.futurelearn.com/courses/english-in-early-childhood> (дата звернення: 30.04.2023).

English Visuals. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCMDKbL9V-9HxwbDvsFaKQ8A/videos> (дата звернення: 01.09.2023).

IF teaching English online URL: <https://www.facebook.com/groups/IFteachingEnglish>.

Philology POA. URL: https://www.youtube.com/channel/UCPuq2IiQEIOI_QAYIHs0xO8g/videos (дата звернення: 30.04.2023).

Pysa4ka's English Visuals. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCMDKbL9V-9HxwbDvsFaKQ8A/videos>.

Reilly, V. and Ward, S. M. Very Young Learners (Resource Books for Teachers). Oxford University Press, 1997.

Sydroriv S. (2023). Training educators to foster inclusion and resilience: Lessons from Ukraine. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 10(1), 167-186. <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.1.167-186>

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
Зміст практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова»	4
Мета і завдання педагогічної практики	5
Професійні кваліфікації вчителя англійської мови	8
Особливості контролю та оцінювання в ЗДО	9
«Мовлення дитини. Іноземна мова» у Базовому компоненті дошкільної освіти	10
Організація безпечного інклюзивного освітнього простору	11
Діяльність закладів дошкільної освіти та формування резилентності в умовах воєнного стану	11
Особливості завдань практики під час закриття закладу на карантині	13
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	14
Обов'язки студентів-практикантів	14
Рекомендації до підготовки і проведення залікового заняття	15
Рівнева диференціація завдань для студентів	17
Словничок майбутнього вчителя англійської мови	19
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	22
Критерії оцінювання роботи студента-практиканта	22
Рекомендації до структури та організації матеріалів практики	24
Зразок оформлення документації	26
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	42

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Зміст практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова»

Загальні питання організації проведення і підведення підсумків усіх видів практики студентів у Івано-Франківському фаховому коледжі Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника регламентуються Законом України «Про вищу освіту», «Рекомендаціями про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», ухвалених рішенням Вченої ради Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 24.04.2013 року, протокол №5, «Положенням про організацію та проведення практики у Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого на засіданні Вченої ради від 26.03.2013 року, протокол №3.

Виробнича практика з додаткової спеціалізації, яку студенти Івано-Франківського фахового коледжу проходять у восьмому семестрі, є завершальним етапом їх практичної підготовки, яка виявляє рівень та якість їхніх професійних компетентностей, знань, умінь та навичок. Цей вид практики організовується в базових дошкільних навчальних закладах.

Практика проходить в активній формі. Перед її проходженням, на настановчій конференції студенти детально ознайомлюються зі змістом, завданнями, вимогами до оформлення документації. обов'язковою умовою допуску до практики є інструктаж студентів з техніки безпеки та охорони власного життя і здоров'я, та здоров'я дітей дошкільного віку.

Зміст виробничої практики з додаткової спеціалізації – ознайомлення з організацією освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, спостереження за роботою та професійне спілкування з досвідченими педагогами; підготовка конспектів занять і заходів; проведення пробних і залікових занять та виховних заходів; спостереження та аналіз занять та заходів практикантів; ведення документації практики; виготовлення наочності, дидактичного матеріалу; вивчення вікових та індивідуальних особливостей дошкільників; опрацювання фахової літератури та цифрових ресурсів, індивідуальна робота.

Під час цієї практики студенти виконують функціональні обов'язки вчителя англійської мови, оволодівають навичками підбору навчального матеріалу, оптимальних форм його реалізації, планування, ведення документації, роботи з батьками, складання звіту про виконану роботу та проектують власну педагогічну діяльність.

Студенти працюють відповідно до розкладу дошкільного навчального закладу, проводять групову та індивідуальну роботу з дітьми; забезпечують виконання освітньої роботи та працюють за складеним

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazoviy-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення: 30.04.2023)

Близнюк Т.О. Методичні рекомендації для проходження педагогічної практики з Методики викладання англійської мови для студентів напряму підготовки (спеціальності) Початкова освіта. Англійська мова. 6.010102 ОКР – бакалавр, 7.010201 ОКР- спеціаліст / Т. О. Близнюк, – Івано-Франківськ : П-во «ІНІН», 2013.

Віттенберг К. Ю., Білоущенко І. Б. Повний курс англійської мови в ДНЗ (за Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі»). 1-й рік навчання. Х. : Вид. група «Основа», 2011.

Гулько С. Коновалюк З. Граючись, вчимося: Англійська в руках для дітей : навч. посіб. / С. В. Гулько, З. В. Коновалюк ; ред. Т. В. Свиридюк. - Луцьк : Надстир'я, 2006.

Жук Н.В. Парціальна програма «Цікавинка» з англійської мови для дітей дошкільного віку варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти / Н.В. Жук , Т.В.Кравченко.-Х. : Ранок, 2015.

Казанічер О.С. Дидактичні ігри як засіб активізації діяльності учнів на уроках англійської мови. *Англійська мова та література*. 2007. - № 36 (190). С. 2-3.

Казанічер О. С. Усі заняття з англійської мови в ДНЗ (за базовим компонентом дошкільної освіти). Х. : Основа, 2014.

Методичні рекомендації до виконання курсового проєкту зі спеціалізації «Англійська мова: організуємо інклюзивне освітнє середовище в ЗДО» / уклад. С. М. Сидорів. Івано-Франківськ, 2021.

Методичні рекомендації до проведення практики 013 Початкова освіта. / Автори-упорядники: Чупровська М.Я., Ликтей Л.М. Івано-Франківський коледж ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2019.

Організація роботи закладів дошкільної освіти в умовах воєнного стану. URL: <https://naurok.com.ua/post/organizaciya-roboti-zakladiv-doshkilno-osviti-v-umovah-voennogo-stanu>

Положення про організацію та проведення практики в Івано-Франківському коледжі Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Схвалено на засідання Педагогічної ради коледжу 31.08.2016, протокол № 1) URL: https://ifk.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2018/03/polozh_prakt_kol.pdf (дата звернення: 30.04.2023).

Про дошкільну освіту : Закон України від 2001, остання редакція 31.03.2023) [Електронний ресурс]

3. Проведення заняття.

3.1. Тема, тип заняття; його місце у системі занять з іноземної мови та зв'язок з чинною програмою.

3.2. Практична реалізація принципів навчання.

3.3. Відповідність структури заняття плану- конспекту заняття.

3.4. Проведення ігор (вправ) з метою досягнення поставленої мети: Використання:

- рецептивних (яких, скільки) ігор;
- репродуктивних (яких, скільки) ігор;
- продуктивних (яких, скільки) ігор;
- сюжетно - рольових (яких, скільки) ігор;

3.5. Доцільність та обґрунтованість вибору ігор (вправ) на цьому занятті.

3.6. Відповідність методів (прийомів) навчання віку дітей, їх підготовленості, етапу навчання, характеру вправ та музичного супроводу.

3.7. Попередження та виправлення помилок у дітей.

3.8. Темп виконання та дозування ігор (вправ).

3.9. Регулювання інтелектуального та фізичного навантаження протягом заняття.

4. Результати навчально-виховної роботи.

4.1. Облік знань, навичок, умінь кожної дитини.

4.2. Рівень і динаміка розвитку психічних процесів дітей (увага, пам'ять, мислення, комунікативні уміння тощо).

4.3. Поведінка, самопочуття та настрої дітей на занятті.

5. Дотримання педагогічної культури ведення заняття.

5.1. Зовнішній вигляд.

5.2. Володіння голосом, доцільність використання міміки, тестів.

5.3. Сформованість умінь пояснювати матеріал, організувати види роботи, тримати у полі зору дітей, контролювати їхню поведінку і самопочуття, створити на занятті „ситуацію чарівної казки”;

5.4. Мовлення педагога (відповідність нормам української та англійської мови)

6. Загальна оцінка проведеного заняття.

6.1. Реалізація поставлених цілей.

6.2. Засвоєння дітьми програмною змісту.

7. Висновки.

Пропозиції щодо виправлення недоліків та удосконалення методики проведення заняття з іноземної мови у ЗДО.

індивідуальним планом вчителя гуртка: співпрацюють з вчителем англійської мови; організують роботу із батьками. Поза закладом дошкільної освіти студенти-практиканти проводять навчально-пошукову діяльність, ведуть документацію, планують заняття, створюють базу та виготовляють роздатковий та наочний матеріал, підвищують свій професійний рівень. Студенти підтримують тісний зв'язок і регулярно комунікують з методистом з виробничої практики, інформуючи його про важливі події та зміни під час практики та отримуючи необхідну підтримку.

По закінченню практики проводиться підсумкова студентська науково-практична конференція (захист практики), на яку запрошуються вихователі, методисти, вчителі англійської мови, завідувачі базових дошкільних навчальних закладів, адміністрація коледжу. Може оформлятися виставка зразків дидактичних посібників та наочного матеріалу, зразкових конспектів занять з наочною до них, атрибутів для рухливих ігор та ігор-драматизацій.

Відгуки про практику та пропозиції до її організації враховуються в подальшій діяльності та плануванні. Диференційоване оцінювання результатів практики проводиться з урахуванням якості виконання завдань, самостійності, організованості та дисциплінованості студента, відгуків вчителів гуртків і вихователів, характеристики, яку заклад дає студенту-практиканту.

Мета і завдання педагогічної практики

Метою виробничої практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами фахової передвищої освіти в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін: раннє навчання англійської мови, практичний курс англійської мови, країнознавство, англійська література для дітей, методика навчання англійської мови в дошкільних закладах, набуття професійних умінь і навичок організації навчально-виховного процесу, формування в студентів особистісної готовності та ознайомлення з професією безпосередньо в закладі дошкільної освіти, збір фактичного матеріалу для виконання курсових проєктів.

Завдання практики:

- виховувати особистісно-мотиваційну готовність студентів до роботи вчителя англійської мови в закладі дошкільної освіти;
- формувати вміння і навички спостерігати за освітнім процесом та аналізувати його результати;
- вивчити зміст і систему планування навчальної роботи вихователя та учителя ЗДО;
- виробити практичні професійні вміння і навички організації та здійснення навчально-виховної роботи;

- навчити студентів творчому застосуванню на практиці знань, отриманих при вивченні психолого-педагогічних дисциплін і фахових методик;
- оволодіти методами, прийомами і засобами проведення занять з англійської мови, а також навичками керівництва пізнавальною діяльністю дошкільників відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей.

У результаті проходження виробничої практики з додаткової спеціалізації «Англійська мова» студенти повинні вміти:

- проводити навчальну, виховну та розвивальну діяльність з дітьми дошкільного віку, використовуючи англійську мову та знання методики її викладання;
- проводити обстеження знань дітей, рівня їхньої підготовки та готовності до вивчення іноземної мови: звуковимова, словниковий запас, граматики, зв'язне мовлення;
- проводити індивідуальну роботу з дітьми;
- проводити групові заняття, дидактичні та інші ігри для вивчення нової лексики, формування фонетично та граматично правильного мовлення та розуміння мови, що вивчається;
- підбирати та виготовляти наочний матеріал для проведення занять з англійської мови;
- спостерігати та проводити загальний аналіз занять (виявляти їх структуру, мету, методи і прийоми роботи та ін.);
- взаємодіяти з батьками дітей.

Зміст і завдання практики з додаткової спеціалізації проявляються у таких діяльностях:

- ознайомлення з роботою закладу дошкільної освіти;
- вивчення організаційних та психолого-педагогічних умов діяльності гуртка англійської мови в ЗДО;
- участь у бесідах із завідувачем дошкільного навчального закладу, вихователем-методистом, вихователем, вчителем англійської мови, помічником вихователя, музичним керівником з метою ознайомлення з особливостями освітнього процесу в гуртку англійської мови;
- складання індивідуального плану студента-практиканта на період педагогічної практики;
- ознайомлення з документацією педагогічної практики та вимогами щодо її ведення;
- ознайомлення з планом освітньої роботи в різних вікових групах, документацією вихователя, вчителя англійської мови в закріпленій за студентом групі.

- ступінь засвоєння матеріалу;
- активність, уважність, рівень розвитку мовлення, пам'яті, спостережливості, уяви;
- дотримання режиму мовлення іноземною мовою;
- розвиненість навичок самостійної роботи;
- дисципліна на занятті.

6. Загальні висновки про заняття та його оцінка:

- успішність виконання плану заняття;
- відповідність досягнутого на занятті рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям;
- об'єктивність виставлених учителем оцінок;
- рекомендації щодо удосконалення заняття.

Зразок написання протоколу обговорення залікового заняття.

Схема - інструкція аналізу заняття з англійської мови у закладі ДО.

1. Підготовка педагога до заняття.

1.1. Наявність конспекту, правильність його розробки.

1.2. Відповідність теми і типу заняття чинній програмі.

1.3. Чи правильно визначена мета заняття:

- навчальна;

- розвивальна;

- виховна;

1.4. Дотримання структури заняття, обумовленої типом заняття (введення нового матеріалу, тренування у спілкуванні, практика у спілкуванні).

1.5. Відповідність змісту заняття поставленим цілям, віку дітей, їх підготовленості та умовам проведення заняття.

Доцільність та правильність вибору методів (приймів), що обумовлено типом та структурою заняття.

1.6. Якість оформлення конспекту.

1.7. Наявність графічно - схематичних зображень вправ, спосіб розміщення дітей, вихователя, засобів навчання.

1.8. Підготовка місця та засобів навчання до заняття.

2. Організація заняття

2.1 Своєчасність початку та закінчення заняття, його тривалість;

2.2. Доцільність розподілу часу на кожну частину заняття;

2.3. Прийоми розміщення та переміщення дітей під час заняття та способи їх організації під час виконання ігор у кожній частині заняття.

2.4. Раціональність використання приміщення та засобів навчання.

- ЗДО, група (кількість дітей);
- готовність групи до заняття: гігієнічний стан приміщення, необхідних засобів унаочнення, ІКТ.

2. Зміст і структура заняття:

- тема заняття;
- навчальна, розвивальна, виховна цілі заняття;
- місце в системі заняття на певну тему;
- доцільність добору мовного матеріалу та його нормування;
- співвідношення видів мовленнєвої діяльності на занятті (з урахуванням його навчальної мети);
- логічна послідовність та часова характеристика етапів заняття;

3. Методика проведення заняття:

- забезпечення комунікативної спрямованості заняття (комунікативний підхід до ознайомлення з мовним матеріалом, ступінь комунікативності навчальних і контрольних вправ);
- засоби створення ситуативної основи мовлення (застосування унаочнення, ІКТ, вербальних стимулів);
- шляхи досягнення виховної, розвивальної та загальноосвітньої мети;
- прийоми забезпечення активності учнів, інтенсивності їхніх навчальних дій;
- динамічність заняття (різноманітність режимів та прийомів роботи), його емоційність;
- засоби реалізації індивідуального підходу до учнів із різним рівнем підготовки;
- прийоми корекції мовних навичок учнів;
- підведення підсумків уроку.

4. Діяльність студента-практиканта на занятті:

- підготовленість практиканта до заняття (наявність конспекту і навчальних матеріалів);
- знання мовного матеріалу і володіння методикою його навчання;
- нормативність, чіткість, виразність, емоційність мовлення;
- дотримання оптимального співвідношення між мовленням учителя та дітей;
- педагогічна майстерність: енергійність, доброзичливість, такт, уміння організувати учнів до роботи, зацікавити їх.

5. Діяльність дітей на занятті:

- рівень підготовки учнів відповідно до вимог програми;
- готовність дітей до заняття;

Вивчення особливостей розвивального середовища дошкільного навчального закладу

- ознайомлення зі специфікою освітнього процесу в гуртку англійської мови;
- аналіз змісту і структури розвивального середовища групи: обладнання, підбір дидактичного матеріалу (демонстраційного та роздаткового), його відповідності педагогічним, психологічним і гігієнічним вимогам;
- аналіз змісту і структури розвивального середовища дошкільного закладу: ресурси, наявність спеціалістів, матеріально-технічне забезпечення дошкільного закладу, обладнання, його відповідність потребам дітей;
- ознайомлення з планами навчально-виховної роботи вихователя, вчителя англійської мови;
- вивчення інформаційно-методичних матеріалів для батьків дітей, що вивчають іноземну мову.

Навчально-виховна та розвивальна робота студента-практиканта

- залучення до активної участі у житті та діяльності групи і ЗДО;
- освітньо-виховна робота студента-практиканта у ролі асистента вчителя англійської мови;
- педагогічне спостереження за діяльністю вихователя та вчителя англійської мови; відвідування та аналіз занять вихователя і вчителя англійської мови; індивідуальна робота з дітьми;
- практикування фрагментів життєдіяльності дітей у парі з вихователем, їх аналіз та самоаналіз; проведення дидактичних та рухливих ігор в межах програмових вимог для певної вікової групи;
- виготовлення наочно-дидактичного обладнання для занять, ігор, діяльностей;
- самостійне проведення дидактичних ігор, здійснення аналізу та самоаналізу успішності їх проведення;
- самостійне проведення індивідуальних занять;
- інформаційні повідомлення для батьків.

Професійні кваліфікації вчителя англійської мови в ЗДО

Підготовка педагога до роботи з дітьми вимагає особливої уваги. У вчителя передбачається наявність специфічних знань і вмінь:

- знань загальної та дошкільної педагогіки та психології;
- володіння методиками навчання англійської мови дітей дошкільного віку;
- правильної вимови звуків та інтонації англійської мови;
- володіння англійською мовою на рівні «живого» мовлення.

Необхідною складовою професійної компетенції сучасного педагога є теоретична підготовка та практичні навички організації інклюзивного освітнього простору для забезпечення повноцінного розвитку УСІХ дітей.

Процес навчання іноземної мови в дошкільному закладі відрізняється від процесу навчання мови у школі, і педагог, який не володіє специфікою дошкільного навчання, який би досвід і успіх у школі він не мав, на жаль, не може забезпечити якісне навчання іноземної мови дітей дошкільного віку. Як свідчить досвід, шкільні вчителі, запрошені дошкільним закладом для організації роботи гуртка іноземної мови, здебільшого не розуміють мети і завдань дошкільної лінгводидактики і сприймають процес навчання дошкільнят англійської мови як спрощене шкільне навчання.

До вимови педагога, який навчає дітей англійської мови в дошкільному закладі, висуваються високі вимоги, оскільки в дошкільному віці відбувається також оволодіння рідною мовою і мовний апарат дитини дуже пластичний. Саме через це навчання правильної іншомовної вимови забезпечить формування міцних фонетичних навичок на все життя. Неправильна вимова педагога завдає значної шкоди, адже діти засвоюють іншомовні фонемні підсвідомо, наслідуючи дорослого. Знання методики навчання дошкільників англійської мови передбачає, що учитель знає вікові особливості та можливості дітей і вміє, враховуючи їх, добирати різноманітні форми та методи навчання, використовувати різні навчальні засоби, здійснювати моніторинг досягнень вихованців та власної діяльності.

Оскільки метою навчання дошкільників іноземної мови є навчання дітей спілкуватися, то для учителя обов'язковою є вимога щодо рівня володіння англійською мовою. Педагог повинен вільно висловлюватись на побутові теми англійською, щоб навчити дитину розуміти і говорити нею.

На перших заняттях учитель використовує рідну мову як опору для пояснення, інструкцій, спілкування. Однак щоразу вводить одну, дві англійські репліки для пояснення та спілкування, значення яких зрозумілі з контексту. Таким чином, використання рідної мови на занятті поступово зменшується, і в кінці першого півріччя заняття майже повністю проводиться англійською мовою, за винятком особливих моментів, коли треба пояснити абстрактні поняття, або у певній ситуації спілкування.

Вчитель постійно самовдосконалюється, апробує та опановує сучасні доказові методики раннього навчання англійської мови, застосовує засоби ІКТ та допоміжні технології. Надзвичайно важливо для педагога розуміти стратегії та володіти навичками організації безпечного інклюзивного освітнього середовища.

Орієнтовна схема спостереження і аналізу відвіданого заняття з англійської мови

Дата проведення _____
 Група _____
 Хто проводить _____
 Тема заняття _____
 Мета заняття _____

Хід заняття	Позитивні сторони	Недоліки, зауваження, рекомендації

Орієнтовна схема самоаналізу заняття

1. Чи відповідає моє заняття програмі?
2. Чи правильно мною були визначені і розв'язані на занятті навчальні, виховні і розвивальні завдання?
3. Чи оптимально було визначено зміст заняття, чи відповідає він завданням?
4. Що було основним, найсуттєвішим на занятті? Чи зуміла я акцентувати увагу дітей на його вивченні?
5. Чи вдало визначена структура заняття? Чи була організована на у занятті робота із формування основних умінь, навичок, інтересів дітей?
6. Які методи і засоби навчання були використані на занятті? Чи були вдалими вибір і поєднання?
7. Які форми навчання (масові, групові, індивідуальні) домінували на занятті? Чи були вдалими їх вибір і поєднання?
8. Чи об'єктивно і відповідно до норм оцінені мною знання учнів?
9. Що було зайвим у моїй діяльності та в діях вихованців?

Схема обговорення заняття

Дата _____ група _____ Учитель _____
 Тема заняття _____
 Мета заняття _____
 Тип заняття _____

1. Загальні відомості про заняття:
 - дата проведення;
 - прізвище та ініціали вчителя;

Орієнтовна схема конспекту заняття з англійської мови

Титульна сторінка.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Івано-Франківський фаховий коледж

До уроку допустив:

Вчитель англійської мови _____

Керівник-методист _____

«___» _____ 20__ р.

КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ з Раннього навчання англійської мови

студентки IV курсу, групи _____

Прізвище, ім'я, по батькові _____

на тему:

Івано-Франківськ, 2023

З нової сторінки

Тема і мета заняття (навчальна, розвивальна, виховна).

Перелік обладнання (посібники, наочність, роздатковий матеріал, аудіо-візуальні засоби, ІКТ.).

План проведення заняття із хронологією діяльностей.

Детальний конспект заняття (хід проведення).

Наочність, роздатковий матеріал, взірці, дидактичні матеріали в додатках.

Список використаних ресурсів

Особливості контролю та оцінювання в ЗДО

Для визначення рівня сформованості навичок та вмінь педагог застосовує різні види формувального поточного, тематичного, рубіжного та підсумкового контролю. Вікові особливості розвитку дітей та підготовчий характер навчання визначають специфіку і відмінність контролю та оцінювання досягнень у ЗДО від школи.

Зважаючи на вікові психологічні особливості дошкільників, будь-які виправлення мовлення необхідно робити у коректній формі. Під час виконання репродуктивних, комунікативних вправ педагогу варто ще раз повторити звук, слово, фразу, де допущена помилка, але не наголошувати на помилці. Не треба забувати похвалити дитину навіть за спробу брати участь у грі, виконанні вправи. Якщо помилку не вдається виправити впродовж заняття, можна організувати роботу в індивідуальному режимі. Однак навіть під час проведення індивідуальної роботи педагог має подбати про використання ігрових прийомів, м'якого гумору, веселих порівнянь.

Рубіжний контроль використовується по закінченні вивчення матеріалу підциклу теми та теми в повному обсязі. На цьому етапі переважає оцінююча функція. Але це не значить, що дітям мають виставлятися шкільні бали. У журналі обліку та успішності дітей, який веде педагог, оцінювання достатньо здійснювати значками «плюс» та «мінус». На заняттях введення та тренування нового матеріалу знаком «плюс» фіксується сприйняття дитиною навчального матеріалу, виконання рецептивних та репродуктивних ігрових вправ, на підсумкових заняттях з практики спілкування позначається успішність виконання ігрового завдання, сформованість певних умінь.

№ з/п	Прізвище та ім'я дитини	Цикл (назва теми)															
		I підцикл				II підцикл				III підцикл				IV підцикл			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Шевчук Петрик	+	+	-	-												
2	Залужна Оленка	+	+	+	+												
3	Зеленський Сашко	+	нб	-	-												

Для заохочення дітей можна практикувати нагородження призами у вигляді стікерів, прапорців, зірочок, іграшок тощо.

Підсумковий контроль (на кінець навчального півріччя) здійснюється за участь дитини в підготовці й проведенні англomовного звітного свята для батьків та однолітків.

Можливості й рівні розвитку дітей п'яти-шести років дуже різняться, фактичні результати навчання на рубіжному етапі контролю у дітей будуть неоднаковими. У групі, де проводяться заняття, частина дітей може почати проявляти активність лише через декілька місяців, деякі - навіть на кінець року. І це станеться завдяки тим змінам, які відбудуться в інтелектуальному та соціальному розвитку цих дітей під впливом зацікавленого ставлення до занять, прагнення брані в них участь. Наголосимо, що система контролю та оцінювання повинна мати мотиваційний, стимулюючий характер щодо залучення дітей до активної участі в ігровій діяльності.

«Мовлення дитини. Іноземна мова» у Базовому компоненті дошкільної освіти (2021)

Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. Варіативний складник. Освітній напрям «Мовлення дитини. Іноземна мова»

Мовленнєва компетентність у сфері іноземної мови — це оперування дитиною на базовому рівні основами іншомовних фонетичних, лексичних і граматичних знань у процесі аудіювання, діалогічного та монологічного мовлення.

Емоційно-ціннісне ставлення: виявляє інтерес до іноземної мови як засобу комунікації; мотивована на цінність іншомовного спілкування з однолітками та дорослими. Свідомо демонструє позитивну (вербальну та/або невербальну) реакцію на присутність іноземної мови в довіллі. Проявляє почуття поваги до національної культури інших народів; дотримується мовленнєвого етикету під час спілкування іноземною мовою, зокрема притаманного народу-носію мови.

Сформованість знань й умінь: диференціює на слух звуки іноземної мови, фонетично правильно оформлює власне мовлення. Ситуативно зумовлено застосовує іншомовні лексичні одиниці. Граматично правильно поєднує слова у словосполучення та нескладні речення. Демонструє базову сформованість умінь сприймати на слух та розуміти зв'язне іноземне мовлення, включаючи пасивний мінімум. Ініціює та активно бере участь у нескладних діалогах з однолітками та дорослими в межах пізнавальних інтересів. Розуміє та свідомо відтворює доступні приклади іншомовних римованих та прозових творів.

Навички: розуміє існування багатомовності та полікультурності в сучасному світі. Свідомо сприймає іноземну мову як інструмент отримання нової інформації та контактування. Виявляє здатність застосо-

Примітка. Звіт рекомендується готувати впродовж усього періоду практики, при підготовці тексту необхідно дотримуватися вимог чіткого викладу матеріалу, логічності, стислості й точності тексту, обґрунтованості висновків і пропозицій. Обсяг письмового звіту – 2-3 сторінки.

Орієнтовна схема характеристики студента-практиканта базою практики

1. Прізвище, ім'я, по батькові. Заклад, група, вчитель, де студент проходив практику, дата.
2. Знання програми навчання іноземної мови в закладах дошкільної освіти.
3. Уміння планувати освітній процес.
4. Уміння здійснювати зв'язок з життям, розв'язувати завдання навчання та виховання учнів, впливати на свідомість, почуття, волю дітей.
5. Уміння організовувати та мотивувати дітей, керувати їх увагою і активізувати розумову діяльність, інтерес до навчального матеріалу, забезпечувати гармонійний розвиток знань, умінь і навичок.
6. Уміння здійснювати індивідуальний підхід до вихованців, враховувати особливі освітні потреби, надавати необхідну підтримку.
7. Рівень оволодіння практикантом методикою викладання англійської мови на ранньому етапі.
8. Уміння проводити виховну роботу з дітьми та батьками.
9. Позитивні сторони і основні прогалини у теоретико-практичній підготовці практиканта.
10. Ставлення студента до виконання обов'язків і його дисциплінованість.
11. Педагогічна культура та інноваційна компетентність студента-практиканта.

Загальна оцінка за практику на посаді вчителя англійської мови: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Примітка. Характеристика з місця проходження практики є офіційним документом, який візується керівником від бази практики, вихователем групи та враховується при визначенні оцінки за практику керівником-методистом. У характеристиці подається перелік виконаної студентом роботи, визначається ставлення до виконання ним своїх обов'язків, виставляється оцінка за практику.

ЗВІТ
про проходження виробничої (педагогічної) практики
з додаткової спеціалізації «Англійська мова»
студентом (кою) IV спеціальності 012 Дошкільна освіта
Івано-Франківського фахового коледжу

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»

П.І.Б. студентки _____

Група _____

Повна назва бази практики _____

Навчальний рік _____

1. Відвідування показових занять (кількість, види)

2. Проведення пробних і показових занять та індивідуальної роботи з дітьми (кількість, види занять, оцінки показати в таблиці):

Вид роботи	Кількість проведених занять	«5»	«4»	«3»	«2»	Не проведено

3. Виготовлення наочного матеріалу

4. Проведення діагностичної роботи

5. Виконання індивідуального завдання

Висновки:

Знання та уміння, які одержано під час практики:

Недоліки педагогічної практики (щодо організації практики, власної підготовки і реалізації завдань практики)

Побажання щодо поліпшення організації практики

Підсумкова оцінка _____

Підпис методиста: _____

увати набуті знання та вміння іншомовного спілкування в нових умовах. Активно включається у комунікативні дії іноземною мовою та правильно використовує невербальні засоби спілкування.

Участь батьків

Підтримка батьками процесу формування мовленнєвої компетентності у площині оволодіння іноземною мовою може відбуватися шляхом:

- підтримки інтересу дитини до опанування іноземною мовою завдяки розширенню знань про інші країни, народи тощо;
- заохочення дитини до активізації набутих іншомовних знань в розважальних і пізнавальних заходах (безпосередньо та через технічні засоби);
- забезпечення помірно обмеженого доступу до навчальних і розвивальних комп'ютерних ігор з елементами іноземної мови;
- використання аудіо- та відеоматеріалів іноземною мовою.

Про оновлений Базовий компонент дошкільної освіти в Україні бі-

[//mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini](http://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini)

Організація безпечного інклюзивного освітнього простору

Згідно чинних законів Про освіту (2017) та Про дошкільну освіту:

- У всіх типах закладів дошкільної освіти при реалізації права дітей на дошкільну освіту враховуються особливі освітні потреби у навчанні і вихованні кожної дитини, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами відповідно до принципів інклюзивної освіти.
- Для задоволення освітніх, соціальних потреб, організації корекційно-розвиткової роботи у складі закладів дошкільної освіти на підставі письмового звернення батьків або законних представників особи з особливими освітніми потребами в обов'язковому порядку утворюються інклюзивні та/або спеціальні групи для виховання і навчання дітей з особливими освітніми потребами.
- Діти з особливими освітніми потребами можуть перебувати до семи (восьми) років у спеціальних закладах дошкільної освіти (групах) та інклюзивних групах закладів дошкільної освіти.
- Наповнюваність груп у закладах дошкільної освіти становить: ... в інклюзивних групах - не більше трьох дітей з особливими освітніми потребами.

Таким чином діти з особливими освітніми потребами та інвалідністю мають право і можуть перебувати, виховуватися і навчатися в закладах дошкільної освіти за місцем проживання.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників;

Інклюзивне освітнє середовище – сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей;

Принципи інклюзивної освіти:

- самоцінність людини незалежно від її можливостей, здібностей і досягнень;
- здатність кожної людини відчувати та думати;
- право кожної людини бути почутою та на спілкування;
- підтримка та взаємодія з однолітками;
- реальні взаємостосунки;
- задоволення індивідуальних освітніх потреб кожної дитини;
- адаптація освітньої та інших систем до потреб дитини, а не навпаки;
- визнання спроможності до навчання кожної дитини та, відповідно, необхідність створення суспільством відповідних умов для цього;
- залучення батьків та родини як рівноправних партнерів та перших вчителів своїх дітей до навчального процесу;
- мультикомандний підхід у навчанні та вихованні дітей, що передбачає залучення педагогів, батьків та спеціалістів;
- відповідність рівня складності завдань здібностям дитини;
- рівний доступ до навчання в загальноосвітніх закладах та отримання якісної освіти кожною дитиною за місцем проживання;
- універсальний дизайн в навчанні.

Під час проходження практики рекомендується послуговуватися позитивною мотиваційною лексикою, звертати увагу на мультисенсорний підхід та різні (альтернативні) способи подачі матеріалу (візуальний, звуковий, тактильний..), розробити аудіо-супровід та субтитрування чи зробити індивідуальний набір наочності...

Інтернет ресурси з ідеями, щодо організації інклюзивного освітнього середовища:

- Спільнота Інклюзія без кордонів / Inclusion without borders <https://www.facebook.com/groups/InclusionUA>
- Група проєкту «Без кордонів: розвиток і підтримка інклюзивної освітньої спільноти» <https://www.facebook.com/groups/InclusiveEducationCommunity>
- Сайт проєкту «Без кордонів: розвиток і підтримка інклюзивної освітньої спільноти» <http://inclusion.org.ua>

СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ СТУДЕНТА ПО ПРАКТИЦІ

Інформація	Кількісний показник
Всього проведено занять	
З них на оцінку: Відмінно	
Добре	
Задовільно	
Незадовільно	
Відвідано занять 3 них:	
Занять вчителя англійської мови	
Занять студентів-практикантів	
Взяв (ла) участь в обговоренні/ аналізі занять: 3 них:	
Занять вчителя англійської мови	
Занять студентів-практикантів	
Проведено виховних заходів	
Виготовлено наочний матеріал	
Інше (вказати, як є)	
Пропущено днів практики	
З них з поважних причин	
Самооцінка своєї педагогічної діяльності	

Аналіз роботи студента-практиканта керівником від бази практики

Підпис _____

Аналіз роботи студента-практиканта керівником-методистом коледжу

Підпис _____

Підпис _____

Захист матеріалів практики Дата захисту «__» _____ 20__

р.

Оцінено: _____ Керівник-методист _____

- заклади освіти та прилеглі території на наявність вибухонебезпечних предметів;
- готовність систем оповіщення, зокрема, доступності оповіщення для дітей з порушеннями зору та слуху (за потреби);
- наявність планів евакуації та обладнаного укриття для всіх учасників освітнього процесу (із запасами води та їжі, спальних місць, засобами захисту, аптечкою тощо). Облаштування внутрішнього простору приміщень укриттів має бути комфортним, містити все необхідне обладнання для організації освітнього процесу. Також бажано облаштувати в укриттях різні ігрові осередки (куточок творчості, читання, тощо).

Під час підготовки до нового навчального року у закладах освіти потрібно провести тренування з учасниками освітнього процесу щодо опрацювання алгоритму дій у разі оголошення сигналу повітряної тривоги або іншої надзвичайної ситуації та серію тематичних занять щодо збереження життя та здоров'я й надання домедичної допомоги. Для забезпечення безпечних умов перебування учасників освітнього процесу керівникам дитячих садків [рекомендовано](#):

- передбачити по два вихователі на кожну зміну та по два помічника вихователя на одну групу;
- зменшити кількість дітей до 10 у групах для дітей раннього віку, до 15 – для дітей дошкільного віку;
- запровадити різний режим роботи ЗДО (від 2 до 12 годин);
- передбачити різні форми організації освітнього процесу: очна, змішана, дистанційна (педагогічна підтримка сімей), зокрема і для тих дітей, які тимчасово знаходяться поза межами країни.

В освітньому процесі доцільно використовувати технічні засоби навчання, дидактичні, настільно-друковані ігри, різні види театрів, шахи, шахи, залучати дітей до малювання та поробок з паперу, природного матеріалу тощо.

Резилентність (Resilience - гнучка опірність загрозі) є результатом і процесом позитивної адаптації до несприятливих обставин, який необхідно і формувати в контексті стійкості та життєвості українського суспільства в критичних умовах війни та післявоєнного відновлення. Умови формування позитивної мотивації та резилентності під час навчання дошкільників англійської мови в умовах військової агресії:

- Використання ігрових форм навчання (уникаємо Машу і Фіксів, а зосереджуємо увагу на пошуку традиційних та новітніх позитивних та резилентних героїв англійського, українського та європейського простору);

Зміст роботи може включати підготовку та проведення занять, відвідування та аналіз занять вчителя і колег-практикантів, виготовлення дидактичних та наочних матеріалів, опрацювання літератури та інтернет ресурсів тощо.

На останній сторінці індивідуального плану повинен бути підпис студента-практиканта. По завершенню практики студент готує звіт про виконану роботу.

Друга сторінка – режим дня групи

Орієнтовна схема	
Понеділок	Четвер
1 _____	1 _____
2 _____	2 _____
3 _____	3 _____
4 _____	4 _____
5 _____	5 _____
Вівторок	П'ятниця
1 _____	1 _____
2 _____	2 _____
3 _____	3 _____
4 _____	4 _____
5 _____	5 _____
Середа	Субота
1 _____	1 _____
2 _____	2 _____
3 _____	3 _____
4 _____	4 _____
5 _____	5 _____

Розклад занять з англійської мови по групах в ЗДО (орієнтовна схема)

№ групи	Понеділок	Вівторок	Середа	Четвер	П'ятниця
4 молодша (4-й рік життя)			15.55-16.10		
5 старша (6-й рік життя)	15.55-16.20				15.55-16.20
6 старша (6-й рік життя)	15.55-16.20				15.55-16.20
7 старша (6-й рік життя)		15.55-16.20		15.55-16.20	
8 середня (5-й рік життя)		15.20-15.40		15.20-15.40	
9 середня (5-й рік життя)		15.20-15.40		15.20-15.40	
10 молодша (4-й рік життя)			15.55-16.10		

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник-методист _____

Індивідуальний план роботи студента-практиканта на період з _____ по _____ 20__ р.

День, дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання

Примітка.

Студент складає індивідуальний план роботи разом із учителем англійської мови, керівником практики у перший тиждень практики в ЗДО. В індивідуальному плані потрібно підкреслити залікові заняття.

- Усвідомлення значущості вивчення іноземних мов (щоб перемогти і відбудувати країну, українцям важливо вміти спілкуватися з міжнародними партнерами);
- Включення інших видів діяльності чи їх елементів: арт-техніки, перформенс, волонтерство та суспільна корисність, підтримка захисників та потребуючих;
- Створення ситуацій успіху, підтримка лідерства та позитивної комунікації;
- Полісенсорність у застосуванні наочності та ІКТ;
- Застосування доказових інклюзивних практик;
- Врахування життєвого досвіду дошкільнят та їх родин.

Особливості завдань практики під час закриття закладу на карантин чи неможливості відвідування в зв'язку з військовим станом

- Дистанційне знайомство з дошкільним закладом, та працівниками закладу.
- Самоосвіта. Спостереження за роботою вчителів англійської мови в закладах дошкільної освіти онлайн, або які працюють за місцем перебування практиканта. Вивчення специфіки праці вчителя. Інтенсивна пошукова та навчальна робота онлайн. Проходження навчальних курсів та вебінарів.
- Спостереження за організацією та проведенням занять у ЗДО (відео-матеріали, стріми). Збір та систематизація онлайн ресурсів у FB спільнотах [IF teaching English online](#), [The Bees Go Buzzing](#), [Практика 2022 ДО-4](#) та [Знаю - Практикую!](#)
- Вивчення умов проведення заняття з англійської мови.
- Пошук, перегляд та аналіз трьох відео-занять (в трьох вікових групах)

Tips

У щоденнику поряд зі стандартними пунктами детально вказані особливості дистанційного індивідуального проходження практики (самоосвіта, навчальні курси, вебіари, відеоконференції, виготовлення дидактичних матеріалів, підготовка та аналіз конспектів і занять, ігор та активностей)

Розгорнуті плани-конспекти 1-4 занять з activities, списком використаних джерел та розробленими дидактичними матеріалами (варто домовитися між собою, щоб тематика та наповнення занять були різними у кожній практикантці). Публікація в створеній ФБ групі одного заняття (тривалість до 15 хв.), відео також надіслати в google classroom.

Розгорнуті плани-конспекти 1-4 дидактичних ігор зі списком використаних джерел та розробленими дидактичними матеріалами. Публікація в створеній ФБ групі однієї дидактичної гри, відео також надіслати в google classroom.

Якщо послуговуватися методикою Т.Шкваріної, вивчення одної теми можна розбити на 4 підцикли по чотири заняття. Можна зняти по одному відеозаняттю з кожного підциклу чи чотири заняття одного циклу. При використанні інших методик (обов'язково вказати, яких та джерела). Заохочується використання методик, рекомендованих авторитетними англійськими видавництвами ([Cambridge Assesment English](#); [Cambridge Dictionary Official Website](#); [Macmillan Science and Education and Macmillan Publishers](#); [Macmillan Ukraine](#); [Macmillan Education](#); [Pearson](#); [Pearson Ukraine](#); [British Council Ukraine](#); [British Council](#); [Express Publishing](#)

Інтерактивне заняття можна організувати та провести:

а) з родичем дошкільного віку чи молодшим школярем, який проживає з вами в одному помешканні, не порушуючи рекомендації щодо перебування на карантині; б) онлайн-заняття з використанням інструментів Zoom, Google Meet тощо з дошкільником чи молодшим школярем (1 або більше) при сприянні адміністрації садка, викладачів коледжу тощо; в) онлайн заняття у запису / дидактична гра (зразки на каналах Youtube та соціальних мережах на сторінках педагогів та шкіл – у зв'язку з карантином багато педагогів розробили такі заняття).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Обов'язки студентів-практикантів

- до початку практики студент проходить медичний огляд та отримує допуск до роботи в освітніх навчально-виховних закладах; вивчає правила охорони праці та техніки безпеки і виробничої санітарії;
- бере участь у настановній нараді з питань організації і проведення практики;
- своєчасно прибуває на базу проходження практики;
- з керівником від бази практики погоджує індивідуальний календарний план проходження практики згідно з програмою.
- дотримується правил внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії для працівників бази практики;
- дотримується графіка роботи;
- вчасно повідомляє керівника-методиста про причини відсутності на практиці;
- складає індивідуальний план роботи;

Виробнича практика з додаткової спеціалізації «Англійська мова» проводилась у закладі дошкільної освіти № _____

м. Івано-Франківська у

_____ групі

з «__» _____ 20__ до «__» _____ 20__ року

Керівник практики

Завідувач дошкільного навчального закладу

Вихователь-методист

Керівник гуртка з навчання англійської мови

Вихователі

Повна назва закладу: _____

Адреса: _____

Телефон: _____

Сайт:

Посилання на FB сторінку:

**Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника
Івано-Франківський фаховий коледж**

**ЩОДЕННИК
обліку роботи
виробничої (педагогічної) практики
з додаткової спеціалізації «Англійська мова»
студентки групи ДО-4 ____**

(прізвище, ім'я, по батькові)

База практики _____

VIII семестр 20____ – 20____ н.р.

- виконує усі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - опрацьовує спеціальну педагогічну, методичну, психологічну літературу та цифрові ресурси;
 - відвідує та робить аналіз заняття своїх колег-практикантів;
 - систематично веде щоденник і детально відображає зміст виконаної роботи за кожен день.
 - працює не менше 6 годин на день;
 - здійснює самоаналіз власної діяльності, рівня практичних умінь;
 - несе відповідальність за виконану роботу;
 - своєчасно (протягом чотирьох днів після завершення практики) оформляє та подає необхідну документацію.
 - бере участь у підсумковій конференції (захисті практики);
- По завершенні керівник від бази практики складає висновок про виконання та засвоєння програми практичної підготовки студентом, характеризує здатність практиканта до самостійної роботи за фахом і спеціалізацією та характеристику про проходження практики на бланку, яка завіряється печаткою організації, закладу чи установи

Рекомендації до підготовки і проведення залікового заняття

- Скласти деталізований план-конспект заняття та узгодити його з вчителем англійської мови та методистом.
- Вказати тему заняття (з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей).
- Вказати тип, вид заняття. Чітко визначити розвивальні, навчальні та виховні завдання з урахуванням вікових особливостей та особливих освітніх потреб вихованців.
- Початок заняття робити інтригуючим, цікавим, незвичайним.
- Обов'язкова ігрова форма проведення заняття. Чітка мотивація заняття.
- Рациональне використання часу, приміщення, обладнання та матеріалів групи, зміни видів діяльності дітей.
- Забезпечити ефективність використання на занятті новітніх технологій, ідей, методології;
- Не використовувати шкільний підхід до занять в ЗДО.
- Забезпечити міжпредметні зв'язки, інтеграцію видів діяльності.
- Створити "ситуацію успіху": доброзичлива атмосфера; цікава мотивація дитячих видів діяльності; створення настрою та радості; можливість вільно висловлюватися без критики зі сторони вихователя чи дітей; обов'язкова підтримка дорослого та взаємопідтримка; заохочення та похвала дитини тощо.

- Забезпечити ефективність організованої самостійної роботи дітей, вирішення ними творчих завдань.
- Забезпечити можливості самостійних відкриттів, пошуку, дій. Всі відповіді дітей повинні бути обґрунтовані, вислухані.
- Наявність індивідуального розвивального матеріалу.
- Правильне розміщення дітей - запорука успіху (стрічкою, півколом, у колі, у парах, за партами).
- Дбати про активну мовленнєву діяльність кожної дитини.
- Передбачати обов'язкову зміну видів діяльності дітей.
- Вчити дітей знаходити багатоваріативне розв'язання поставлених завдань, активне використання методології командної роботи, партнерства, відкритих запитань.
- Обмеження в мовленні вихователя антипедагогічних виразів, що "замикають" дітей на вихователя: неправильно, не думаєш, помовчи, зараз не час, ловиш гав, спиш на занятті та ін.
- Забезпечити гігієнічні, педагогічні, психологічні, естетичні умови для проведення заняття, охорону життя та здоров'я дітей.
- Налагоджувати позитивний контакт з вчителем та колективом закладу. Ви ідете вчитися вчити і підтримка та допомога досвідчених педагогів дуже важлива. З радістю беріться за будь-які доручення, тактовно пропонуйте свої ідеї та ініціативи, не бійтеся визнавати свої помилки. Ідеальна практикантка не знає всього, але вона вчиться і розвивається.

Пріоритетні форми роботи з дошкільниками: спілкування з дітьми (досить ефективне спілкування в колі), спостереження, читання та обговорення творів художньої літератури, розв'язання проблемних завдань і ситуацій, творча гра, самостійна ігрова діяльність, практична діяльність дошкільників, дослідницько-пошукова діяльність тощо.

Домінуюча роль належить не груповим чи фронтальним формам роботи (заняттям) з дітьми, а індивідуальним – дозволяють реалізувати індивідуалізовану програму розвитку дитини, що випереджає віковий рівень або ж має нижчі за вікові показники розвитку

Рівнева диференціація завдань для студентів, які проходять педагогічну практику

Рівень 1. Частково-пошуковий

1. Опрацюйте та проаналізуйте передовий досвід педагогів у наукових та методичних періодичних виданнях (журнали «Методична скарбничка вихователя», «Вихователь-методист дошкільного закладу», «Рідна школа», «Обрії» тощо), які містять результати теоретичних досліджень, спостережень, методичні

7. Характеристика_Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?

8. Інше_Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?

Файли архівуються програмою WinZip чи WinRar. Архів називається *Матеріали практики_Прізвище_Ім'я_Група_Рік* і надсилається методисту для розміщення в хмарному сховищі.

Зразок оформлення документації ТИТУЛЬНА СТОРІНКА

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника Івано-Франківський фаховий коледж

МАТЕРІАЛИ

ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ З ДОДАТКОВОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «АНГЛІЙСЬКА МОВА»

(прізвище, ім'я, по батькові)

студентки групи _____

спеціальності 012 Дошкільна освіта

База практики ЗДО _____

Термін практики _____

Оцінка _____

Керівник практики _____

Івано-Франківськ, 20__-20__ н.р

- Розгорнутий план-конспект виховного заходу і наочність до нього.
- Аналіз занять вчителя англійської мови та колег-практиканток
- Індивідуальний та груповий звіти про практику (включає фото та відеозвіт про результати проведеної практики);
- Характеристику на практиканта, завірену керівником бази практики;
- Індивідуальне завдання, інші матеріали.

Поради до відео заняття.

- При фото-відео зйомці потрібно отримати дозвіл тих, кого знімають, вчительки і батьків чи опікунів. Вартує не зосереджуватися на обличчях дітей, а на професійності практикантки і якості її підготовки і роботи. Можна знімати без обличчя в кадрі, ззаду чи ретушувати обличчя смайликом. Детальніше тут: <https://www.facebook.com/groups/InclusiveEducationCommunity/permalink/759339424770540/>
- Акцент на роботі практикантки, дидактичних матеріалах, наочності, яскравості.
- Творчий підхід.
- Рекомендовано дати логотип коледжу і титри:
«Заняття з раннього навчання англійської мови
в _____ вписуєте _____ групі
Тема "Вписуєте тему"
Практикантка "Ім'я Прізвище"»

Якщо логотип не вставляється - дати замість нього напис "ПНУ імені Василя Стефаника. Івано-Франківський фаховий коледж, спеціальність Дошкільна освіта "

Матеріали практики подаються методисту впродовж ЧОТИРЬОХ днів після її закінчення в паперовій та електронній формі.

При електронній подачі: файли нумеруються і називаються за зразком.

- 1.Індивідуальний план_Ваше Прізвище Ім'я_ДО-4?_202? -
- 2.Щоденник_Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?
- 3.Конспекти занять_Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?
- 3_1. Назва заняття_ Прізвище Ім'я_ДО-4?_2021 -- Відео 1
- 3_2. Назва заняття_ Прізвище Ім'я_ДО-4?_2021 -- Відео 2 і так далі ...
4. Конспект виховного заходу_Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?
- 4_1. Назва заходу_ Прізвище Ім'я_ДО-4?_2021 -- Відео ...
5. Аналіз занять _ Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?
6. Звіт _ Прізвище Ім'я_ДО-4?_202?

- рекомендації щодо проведення сучасного уроку англійської мови і творчо застосуйте у своїй практичній діяльності.
2. Здійсніть детальний аналіз уроку (уроків) учителя англійської мови, запропонуйте і обґрунтуйте певні зміни і доповнення до нього.
 3. Складіть, застосовуючи власні спостереження та досвід, професіограму вчителя англійської мови.
 4. Змоделюйте комунікативну ситуацію (ситуації) до тем, які вивчаються на занятті з англійської мови у молодшій віковій групі.
 5. Змоделюйте комунікативну ситуацію (ситуації) до тем, які вивчаються на занятті з англійської мови у середній віковій групі.
 6. Змоделюйте комунікативну ситуацію (ситуації) до тем, які вивчаються на занятті з англійської мови у старшій віковій групі.
 7. Проведіть самоаналіз проведеного заняття з англійської мови, розкрийте суть отриманих побажань і рекомендацій учителя (методиста) і озвучте власну позицію щодо них.
 8. Проведіть аналіз відвіданого Вами заняття з англійської мови, проведеного Вашим колегою, та висловіть окремі побажання і рекомендації до нього.
 9. Проаналізуйте приклади поєднання учителем різноманітних видів мовленнєвої діяльності на занятті з англійської мови, визначте, котрий з них домінував.
 10. На основі дібраного матеріалу запропонуйте цікаві дидактичні завдання до певного оповідання чи історії, призначені для слухання на занятті. Підготуйте наочні матеріали до них.
 11. На основі дібраного матеріалу запропонуйте цікаві дидактичні завдання до певного оповідання чи історії, призначені для говоріння на занятті. Підготуйте наочні матеріали до них.
 12. Змоделюйте декілька варіантів вивчення пісні чи вірша на занятті.
 13. Змоделюйте декілька варіантів вивчення скоромовки на занятті.
 14. Проаналізуйте приклади ефективного поєднання вчителем фізичної розминки з іншими видами мовленнєвої діяльності на занятті.
 15. Складіть план-конспект фрагмента уроку з використанням фізичної чи фонетично-мовленнєвої розминки.
 16. Створіть вітальні листівки англійською мовою з нагоди Дня народження, Нового року, Різдва, Великодня, Дня матері для вихованців ЗДО.
 17. Створіть рекламні оголошення англійською мовою з нагоди святкування певної події для вихованців ЗДО.
 18. Створіть запрошення на святкування певної події англійською мовою для вихованців ЗДО.

Рівень 2. Репродуктивний. Контрольні запитання

1. Складіть словник основних лексичних одиниць класного вжитку, які засвоюють чи повинні засвоїти вихованці ЗДО.
2. Запропонуйте тематику виховних заходів відповідно до календарно-тематичного планування.
3. Складіть рекомендації для педагога щодо організації інклюзивного освітнього середовища.
4. Складіть поради (рекомендації) для батьків щодо організації інклюзивного освітнього середовища під час дистанційного навчання.
5. Складіть план-конспект проведення виховного заходу.
6. Складіть план-конспект розучування пісні англійською мовою з дітьми у молодшій, середній та старшій вікових групах.
7. Продемонструйте фрагмент уроку з елементами рольової гри з метою удосконалення навичок комунікації.
8. Продемонструйте фрагмент уроку з елементами рольової гри з метою удосконалення навичок усного мовлення.
9. Складіть поради (рекомендації) для студентів, які проходять практику у ЗДО щодо проведення уроків англійської мови.
10. Напишіть приклади використання ігор у різноманітній мовленнєвій діяльності на уроці англійської мови.
11. Напишіть конспект проведення уроку англійської мови у молодшій, середній та старшій вікових групах.

Рівень 3. Творчий. Питання для рефлексії

1. Складіть рекомендації підвищення ефективності роботи батьків з метою удосконалення знань з англійської мови їхніх дітей.
2. Спроектуйте орієнтовний зміст роботи педагога з батьками учнів щодо підвищення мотивації до вивчення дисципліни та рівня їхньої іншомовної культури.
3. Складіть план індивідуальної роботи з дітьми, які демонструють високий рівень знань з англійської мови.
4. Складіть план індивідуальної роботи з дітьми, які показують низький рівень знань з англійської мови.
5. Складіть поради (рекомендації) для вчителів щодо проведення уроків англійської мови.
6. Обґрунтуйте використання на уроках англійської мови міжпредметних зв'язків (іноземної мови, української мови, читання тощо).
7. Розробіть параметри визначення рівня сформованості навичок англійської мови і проведіть за ними діагностику вихованців. Зафіксуйте результати початкового та підсумкового обстежень.

	Повне та систематичне виконання завдань практики, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; але у виконанні завдань практики наявні незначні помилки, що відображає звітна документація; отримав схвальні відгуки колективу бази практики		
D	ЗАДОВІЛЬНО Ставиться за умови часткового (не менше 60%) поверхневого виконання завдань практики, можливих суттєвих помилок; несистематичного виконання завдань практики; несвоєчасну підготовку звітної документації, пропуски практики	3 (задовільно)	60-69
E	ДОСТАТНЬО Студент виконує програму практики не в повному обсязі, не встановлює зв'язку теоретичних знань з практичною діяльністю, не дотримується вимог щодо оформлення документації та термінів її здачі		50-59
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО Виставляється студентіві-практикантові за фрагментарне виконання завдань практики, порушення трудової дисципліни, пропуски практики	2 (незадовільно)	26-49
F	НЕЗАДОВІЛЬНО (необхідний обов'язків повторний курс) Студент не виконує програми практики, не здає необхідну документацію		1-25

Рекомендації до структури та організації матеріалів практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання робочої програми практики та індивідуального завдання і подають документацію згідно з вимогами:

- Індивідуальний план студента-практиканта (з відміткою про його виконання);
- Щоденник проходження практики (містить самоаналіз діяльності);
- Деталізовані плани-конспекти проведених занять та заходів з наочністю - 2;

Оцінювання виробничої практики – комплексне, враховує якісні характеристики таких компонентів: підготовка і оформлення поширених конспектів залікових занять; проведення залікового заняття; виготовлення наочних матеріалів; матеріали індивідуального завдання; захист практики; ведення щоденника та плану освітньої роботи; щоденне відвідування місця практики, позитивні відгуки працівників ЗДО; матеріали практики; оформлення і своєчасність подання звітної документації про педагогічну практику.

Шкала оцінювання практики (національна та ECTS):

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	дуже добре
70-79	C	добре
55-69	D	задовільно
50-56	E	достатньо
35-49	FX	незадовільно

ECTS	Визначення	Національна шкала	Бали
A	ВІДМІННО Студент-практикант виявив всебічні систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, володіння основною і додатковою літературою, уміння виконувати завдання на рівні творчого використання, дисциплінованість, дотримання професійної етики; своєчасно підготував звітну документацію; отримав схвальні відгуки колективу бази практики	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ Студент виконує програму практики в повному обсязі, використовує ефективні методи організації роботи, але не виявляє творчого індивідуального підходу у власній діяльності, своєчасно підготував звітну документацію; отримав схвальні відгуки колективу бази практики	4 (добре)	80-89
C	ДОБРЕ		70-79

Словничок майбутнього вчителя англійської мови.

I'm very pleased with your work today.	Я дуже задоволена/ ний твоєю роботою сьогодні.
Well done. Good for you. You made a very good job of that. Nice work. You did it. Nice going. Excellent. Perfect. Fantastic.	Молодець!
You are right. That`s correct. That`s perfectly correct. That`s the way. You`ve got the idea. Oh, it`s great! Quite right. Very well.	Правильно. Вірно. Це чудово!
That`s (much) (a lot) better. You are improving. You have made a lot of progress. That`s better. You are learning fast.	Уже краще.
Be careful. Be attentive.	Будьте уважні.
Hello! Good morning! Good afternoon! Goodbye! Bye! See you!	Привіт! Доброго ранку! Добридень! До побачення! Бувай!
How are you? I am fine, thanks. I am OK. thanks. I don`t feel well. So-so.	Як в тебе справи? Дякую, відмінно. Дякую, нормально. Погано. Так собі.
I have got (some) new pictures. Look! What have you got?	У мене є нові малюнки (декілька нових малюнків). Дивіться! Що в тебе?
Today we are going to...	Сьогодні ми будемо...
Let`s revise this ...	Давайте це повторимо
You are wrong. Not quite right, try it again. You`ve almost got it. You`re half way there.	Неправильно. Спробуй ще.
Take your seats (places).	Займіть свої місця.
Sit up straight.	Сядьте рівно.
Hands up/ Raise your hands	Підніміть руки.
Listen please. Quiet please. Stop talking. No talking.	Тихо. Слушайте.
Speak louder. Speak slower.	Говори голосніше, повільніше.
Are you ready? Quickly/ Hurry up	Ви готові? Поспішіть.
Repeat all together after me.	Повторіть за мною.
Say again, please.	Скажи ще раз.
Stop working and listen to me.	Зупиніться та послухайте.
What does this mean?	Що це означає?
Do you understand?	Ти розумієш?
Is everything clear?	Все зрозуміло?

Who wants some help?	Кому допомогти?
Do your corrections.	Виправте.
Underline. Draw a line.	Підкресліть.
We'll learn how to pronounce a new sound.	Ми вивчимо, як вимовляти новий звук.
This sound should be short.	Цей звук має бути коротким.
Let's all say it in chorus.	Давайте скажемо це усі хором
Speak louder, please.	Говоріть голосніше.
Listen to my intonation.	Послухайте мою інтонацію.
Turn over the page.	Перегорніть сторінку.
Let`s do it together!	Давай зробимо разом!
Let`s play together. Let`s count.	Давай пограємо разом. Давай порахуємо.
What is missing?	Чого не вистачає?
Don`t play with...! You should play with...	Не грайся з...! Не треба гратись з...!
Enough playing with...!	Досить гратись з...!
Behave yourself!	Поводься гарно!
Did you fall? Are you OK? Did you hurt yourself?	Ти впав? В тебе все добре? Ти вдарився?
Did somebody hit you? It`s OK. Come here!	Тебе хтось вдарив? Нічого страшного. Йди до мене.
Don`t cry! I`ll wipe your tears.	Не плач. Я витру тобі очі.
Are you feeling better already?	Тобі вже краще?
I like it very much!	Мені дуже подобається!
Turn on the light. Turn off the light.	Вимкніть, увімкніть світло.
Close the door. Open the windows.	Відчиніть двері, вікно
Tidy the classroom.	Приберіть у класі
Have you finished yet?	Ви вже закінчили?
You have five more minutes.	У вас є ще 5 хвилин.
We have no more time today.	Немає більше часу.
The lesson is over. Good bye! See you tomorrow.	Урок закінчено. До побачення

Список рекомендованого мовного матеріалу для організації спілкування дітей засобами англійської мови впродовж дня

Do your morning exercises!	Raise your arms! Up! To the sides! Forward! Down! Hands on hips!
Make your bed.	Turn on (off) the tap.

Don't splash the water all over.	Wash your hands with soap and water.
Dry your hands on the towel.	Hand up your towel on the peg.
You are on duty to-day.	Water the flowers.
Sweep the floor.	Wipe up the water.
Clear the table.	Open (close) the window.
Put everything in order. Tidy up your room.	Don't leave your toys in disorder. Put your things in order.
Get a cup out of the cupboard.	Put the cup in its place.
Put it back on the shelf (into the box).	Dress yourself (undress yourself)
Do your hair.	We'll go for a walk.
Put on your coat. Button it. Put on your hat.	Put down the ear-flaps. Tie the strings under your chin.
Put on your scarf.	Put on your hood.
Close the door when you go out. Walk slowly (faster)	Look to the right (left).
Cross the street.	Careful, a bus is coming.
Don't nudge your neighbour.	Let Nelly pass.
Don`t quarrel.	Don't fight.
Behave yourself.	Wipe your feet on the mat.
Stamp the snow off your feet.	Take off your coat.
Hang your coat on the peg.	You've soiled your dress.
Sit up straight.	Don`t spill the milk on the table.
Help your friend.	Invite Betty to play with you.
Don`t put your elbows on the table.	Eat your porridge. Drink your milk.
Use your spoon properly. Take the spoon (fork) in your right hand.	Get up. Let him have your ball. He will play for a while.
Bring the ball, please.	Dip the brush into the water.
Skip over the skipping rope.	What is all this noise about?
Stop talking. Be quiet.	Don't make so much noise.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студента-практиканта

Під час проходження практики студент має підтвердити відповідну підготовку, здібності та навички виконання професійних функцій. Оцінка знань, умінь і навичок студентів-практикантів повинна здійснюватись на основі критеріїв оцінки компетентності фахівця. Оцінка компетентності – процес збору достатніх, дійсних і надійних доказів знань практиканта, його розуміння і професіоналізму для виконання завдань, визначених його майбутньою діяльністю.